

Annika Hurme

KYMPPILUOKAN MERKITYS NUOREN KOULUTUSPOLULLA

Opinnäytetyö
Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

Marraskuu 2014

MAMK

University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

		Opinnäytetyön päivämäärä 20.11.2014
Tekijä(t) Annika Hurme	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kansalaistoiminta ja nuorisotyö	
Nimeke Kymppiluokan merkitys nuoren koulutuspolulla		
Tiivistelmä <p>Tämän tutkimuksen tarkoitus on tuoda esille nuorten kokemuksia kymppiluokasta, koska peruskoulun ja toisen asteen nivelvaiheessa nuoret eivät ole saaneet jatkokoulutusta paikkaa tai ovat keskeyttäneet koulutuksen sen sopimattomuuden vuoksi.</p> <p>Tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus, koska siinä keskitytään nuorten kokemuksiin. Tutkimuksen kohdejoukkona toimii viisi (5) erään Varsinaissuomalaisen kaupungin kymppiluokkalaista, joilta aineisto kerättiin avoimilla haastatteluilla. Tutkimusongelmaksi muodostui: Millainen merkitys kymppiluokalla on nuoren koulutuspolulla?</p> <p>Tutkimus osoitti nuoren joutuvan vaikeiden päätösten eteen, vajailla tiedoilla ja taidoilla siitä mihin omilla arvosanoilla on mahdollista päästä. Peruskoulussa nuorilla ei ole motivaatiota opiskeluun, koska ei ole vielä ymmärrystä opintojen tärkeydestä. Kymppiluokalla numeroiden korottaminen ja oman uravalinnan etsintä korostuu ja on itsestään selvää. Työtä täytyy kuitenkin tehdä, koska ihan itsestä on kiinni kuinka tulevaisuudessa käy.</p> <p>Tutkimuksen perusteella voidaan todeta kymppiluokan olevan hyvä tukimuoto ilman jatkokoulutusta paikkaa jääneelle nuorelle. Sen tuomat mahdollisuudet eri uravalintojen kokeiluille ja peruskoulun päätöstitodistuksen numeroiden korottamiselle ovat avanneet uusia ovia ja ikkunoita siellä opiskeleville nuorille. Sen merkitys näin ollen koulutuspolulla on huomattava, koska ilman kymppiluokkaa suurin osa näistä nuorista olisi koulupudokkaita ja mahdollisuus syrjäytymiseen yhteiskunnasta olisi suuri.</p>		
Asiasanat (avainsanat) Nivelvaihe, lisäopetus, kymppiluokka, koulutuspolku.		
Sivumäärä 26	Kieli Suomi	URN
Huomautus (huomautukset liitteistä)		
Ohjaavan opettajan nimi Katja Komonen	Opinnäytetyön toimeksiantaja Varsinaissuomalainen kaupunki, kymppiluokka	

DESCRIPTION

		Date of the bachelor's thesis	
		20.11.2014	
Author(s)		Degree programme and option	
Annika Hurme		Civic Activities and Youth Work	
Name of the bachelor's thesis			
The meaning of supplementary class in youth education path			
Abstract			
<p>The purpose of this thesis is to examine adolescents' experiences of the supplementary class of the traditional educational curriculum. An adolescent enters this supplementary class when they have failed to receive a place in a higher educational program, such as high school or vocational school.</p> <p>This study is a qualitative study, as it focuses on adolescents' experiences. The target group contains five (5) youths who are studying in a supplementary class in Finland. The data was collected using open interviews. In the thesis I was looking an answer to following research problem: What kind of impact supplementary class gives for young people's higher education?</p> <p>The study showed that today's youth face difficult decisions regarding their higher education possibilities. When taking into account their own grades, they do not have the required knowledge and skill set to successfully determine their educational path. Youth do not have enough motivation to study at the primary school level, as they do not yet understand the importance of education. Raising grades and determining one's own career path are examples of the curriculum material covered during in the supplementary class. Young people must do the work themselves, as their future is in their own hands. No one else's.</p> <p>In conclusion, this study has demonstrated that the supplementary class is indeed a good support measure for the youth that are left without a place in a higher educational program. Its potential to help with raising a young person's grades, as well as the opportunity for a young person to explore various kinds of education, opens new doors for them. Its value in their educational path has been significant, as without this form of support, these adolescents could easily become marginalized.</p>			
Subject headings, (keywords)			
Transitional phase, supplementary class, higher education			
Pages	Language	URN	
26	Finnish		
Remarks, notes on appendices			
Tutor		Bachelor's thesis assigned by	
Katja Komonen		Supplementary class in Varsinais-Suomi	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	2
2	NIVELVAIHE	3
2.1	Nivelvaihe käsitteenä.....	3
2.2	Nuorten käyttäytyminen nivelvaiheessa	5
3	LISÄOPETUS ELI KYMPPILOUKKA.....	8
3.1	Kymppiluokan historiaa.....	8
3.1.1	Kymppiluokka nykypäivänä	9
3.2	Opetus ja tavoitteet	10
3.3	Käytännön toteutus	12
3.3.1	Varsinaissuomen kymppiluokat.....	12
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	13
4.1	Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelma.....	13
4.2	Tutkimuksen kohdejoukko	13
4.3	Kvalitatiivinen tutkimus ja haastattelut aineistonkeruumenetelminä	14
4.3.1	Avoin haastattelu aineistonkeruumenetelmänä.....	15
4.4	Aineistonkeruuprosessin eteneminen ja aineisto	16
4.5	Aineiston analyysi	17
5	TULOKSET	18
5.1	Nuorten kokemukset yläkoulusta	18
5.2	Tie kymppiluokalle	19
5.3	Opiskelu kymppiluokalla.....	21
5.3.1	Näkemyksiä kymppiluokasta	23
5.3.2	Tulevaisuus	24
6	POHDINTA	25

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni tutkin kymppiluokan merkitystä nuoren koulutuspolulla. Sitä miksi nuori hakeutuu kymppiluokalle ja miten he uskovat sen vaikuttavan tulevaisuuteen. Kohdejoukkona toimivat erään Varsinaissuomalaisen kaupungin kymppiluokan 2013–2014 lukuvuoden opiskelijat, joista haastattelin viittä nuorta. Useissa virallisissa asiakirjoissa kymppiluokasta käytetään termiä lisäopetus. Käytän opinnäytetyössäni kvalitatiivista eli laadullista tutkimusotetta, koska kyseessä on nuorten kokemusten tutkiminen ja näin ollen numeroihin ja tilastoihin perustuvalla kvantitatiivisella tutkimuksella nuorten äänen ja mielipiteiden esiin tuomien ei onnistuisi.

Tällä työllä hankitaan tietoa eräästä Varsinaissuomalaisesta kymppiluokasta. Kymppi-
luokka on toiminut siellä vasta muutaman vuoden ajan, eikä tietoa sen merkityksestä nuoren koulutuspolkuun ole kerätty. Tästä näkökulmasta katsottuna opinnäytetyö on erittäin ajankohtainen sen tilaajalle. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmassa 2012–2015 yhtenä strategisena tavoitteena on antaa kaikille lapsille ja nuorille korkea-
tasoinen koulutus. Kun nuori hakeutuu ja valitaan kymppiluokalle korottamaan numeroita, tämä takaa sen että hänellä on parempi mahdollisuus saada haluamansa opiskelupaikka ja tätä kautta saada tehdä sitä mikä itselle on mielekästä. Tutkimusongelmaksi opinnäytetyötä tehdessä muodostui:

Millainen merkitys kymppiluokalla on nuoren koulutuspolulla?

Oma kiinnostukseni aihetta kohtaan juontaa juurensa omiin kokemuksiini nivelvaiheen valinnanvaikeuksista. Vuoden lähihoitajaopintojen jälkeen olin todennut, ettei ala ole minua varten ja keskeytin opintoni. Kymppiluokalla olisin saanut lisämieltä oman alani valintaan. Syksyllä 2013 tekemäni haastattelun pohjalta kiinnostukseni kymppiluokkia kohtaan syveni. X kaupungin erityisnuorisotyöntekijä kertoi minulle, kuinka kaupungin kymppiluokan rakenne poikkeaa ”perinteisestä” kymppiluokasta ja järjestetään kouluympäristön ulkopuolella. Perinteisesti kymppiluokkia on järjestetty peruskoulujen yhteydessä sekä kansalaisopistoilla.

2 NIVELVAIHE

2.1 Nivelvaihe käsitteenä

Nivelvaiheella tarkoitetaan useimmiten peruskoulun ja toisen asteen välistä nivelvaihetta. Nivelvaiheita lapsen ja nuoren elämässä kuitenkin on monia. Esimerkiksi esiopetuksesta perusopetukseen siirtyminen, vuosiluokilta toiselle siirtyminen ja alakoulusta yläkouluun vaihtaminen ovat nivelvaiheita. (Pietarinen, 2005, 9.)

Tässä opinnäytetyössä nivelvaiheella tarkoitetaan perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välistä taitekohtaa, jossa tehdään valintoja jatko-opinnoista. Se pitää ymmärtää pidempänä siirtymävaiheena (transition phase), jonka aikana nuori asteittain selkiinntyy suuntautumistaan ja pyrkimyksiään jatko-opintoihin ja ammattiin liittyen. Nivelvaiheen aikana nuori päätyy jonkinasteiseen varmuuteen elämänsä suunnasta. (Opetusministeriö 2005, 10–11.)

Jokaisessa kunnassa tulisi toimia yhteistyöverkosto, jonka tarkoituksena on auttaa niitä nuoria joille nivelvaihe ei ole aivan mutkaton ja he tarvitsevat siihen tukea. Tämä yhteistyöverkosto koostuu eri ammattialojen toimijoista, kuten opinto-ohjaajista ja kouluterveydenhuollon henkilökunnasta. Kunnassa tulee olla myös tieto- ja neuvontapalvelu, josta nuoret saavat tietoa jatko-opinnoista opinto-ohjauksen ohella. Mikäli nuori jää ilman opiskelu- tai työpaikkaa tulee kunnalla olla riittävät tukitoimet nuoria varten. Tällaisia tukitoimia ovat lisäopetus, työpajat sekä ammattistartti (Korpinen ym. 2011, 21).

Mitä pidemmäksi siirtymäaika perusopetuksesta toiselle asteelle muodostuu, sitä ongelmallisempaa opintojen uudelleen aloittaminen ja loppuunsaattaminen ovat. Tukea tarvitsevat erityisesti erilaisista syistä syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. (Opetusministeriö 2005, 11) 40 % niistä peruskoulun päättäneistä nuorista, jotka ovat vuoden syrjässä opiskeluista, eivät suorita enää perusastetta korkeampaa tutkintoa. Mikäli siirtymävaihe pitkittyy kolmella vuodella, alenee tutkinnon suoritettavuus 20 % (Myrskylä 2012, 2).

Perusopetuksen ja toisen asteen välisessä nivelvaiheessa moni nuori kokee uravalinnan vaikeaksi ja on vielä kypsyvätön ammatinvalintaan liittyvissä asioissa. Vaiheeseen liittyy monenlaisia kysymyksiä, kuten kiinnostaako valittu ala riittävästi opiskelun jälkeistä työelämää ajatellen. (Opetusministeriö 2005, 10). Uravalintaa vaikeuttaa myös eri vaihtoehtojen paljous, eivätkä välttämättä kaikki 15-16-vuotiaat osaa vielä ajatella ”mikä minusta tulee isona” (Kotilainen 2009). Siponmaan haastatteleman opinto-ohjaaja Karjalaisen mukaan (2014) tämän päivän nuoret ovat huolettomampia, kuin 10 vuotta sitten ja monet kulkevat ”takki auki” asenteella.

Koulun tehtävä on tukea nuorta tässä henkilökohtaisessa kehitysprosessissa. Jotta nuori ylittää nivelvaiheen onnistuneesti, pyritään perusopetuksessa opetuksen ohella paneutumaan mm. uranvalinnan ohjaukseen. (Opetusministeriö 2005, 10–11).

Pirttiniemi ym. mukaan (2001, 5) lähes neljännes perusopetuksen oppilaista ei saavuta minimikoulutuksen tavoitetta arvioiden ja tutkimusten mukaan. Suurin syy tähän on se, ettei yläkoulu vastaa oppilaiden tarpeisiin nykymuodossaan. Peruskoulun toivotaankin tulevaisuudessa mahdollistavan oppimista pulpettien ulkopuolella. Ammattikouluissa käytetty ”tekemällä oppiminen” saattaisi olla ratkaisu oikeaan suuntaan.

Joillekin nuorille hakeutuminen perusopetuksen jälkeen toisen asteen koulutukseen ei ole itsestään selvää. Näitä vaikean tilanteen edessä olevia nuoria ovat ne, jotka eivät pääse valitsemalleen alalle opiskelemaan taikka jäävät kokonaan ilman toisen asteen opiskelupaikkaa. Nämä nuoret joutuvat siirtämään tavoitteitaan ja muokkaamaan päämääriään tulevaisuuden suhteen. (Hotulainen & Lappalainen 2005, 102-103)

Syyt joiden vuoksi nuori jää tai jättäytyy koulutuksen ulkopuolelle ovat monitahoisia ja -tasoisia. Jotkut nuoret eivät tiedä mitä haluaisivat tulevaisuudessa tehdä ja toisilla eivät arvosanat riitä jatko-opiskelupaikan saamiseksi. Osalle näistä nuorista on peruskoulun aikana syntynyt kielteinen kuva itsestään oppijana. Tällöin motivaatio jatkokouluttautumiseen on usein huono tai sitä ei ole laisinkaan. Toisen asteen opiskelupaikan hakematta jättäminen ei kuitenkaan ole nuorelle helppo ratkaisu. (Hotulainen & Lappalainen 2005, 103)

2.2 Nuorten käyttäytyminen nivelvaiheessa

Taloudellinen tiedotustoimisto (TAT) ja T-media ovat jo vuosia tutkineet nuorten käyttäytymistä nivelvaiheessa. Tutkimuksista on käynyt ilmi nuorten olevan hukassa tulevaisuutensa suhteen ja heidän kaipaavan lisätietoa valintojensa tueksi. Vain 16 % yläkoululaisista tietää varmasti mille alalle haluaa suuntautua. Prosentti on hälyttävän pieni. Reilu 40 % oppilaista kaipaa enemmän työelämään liittyvää tietoa ja opetusta, joka taas auttaisi oman alan löytymistä. Nuoret haluavat tietää työhön liittyvistä asioista etenkin käytännön tasolla, mielusti niistä saisi kertoa alalla työskentelevä henkilö, joka voisi kertoa omakohtaisia kokemuksia työstään. Parhaimmaksi vaihtoehdoksi oppilaat näkevät itse työn tekemisen, tässä kohtaa TET-jaksot (työelämäntutustumisjakso) ovat kullan arvoisia. Niitä toivotaankin olevan enemmän jo yläkoulussa. (Vesterinen ym. 2014, 8-14.)

Yläkoululaiset ovat listanneet parhaimmiksi tiedonlähteiksi eri aloista ystävät ja tutut, vanhemmat tai sukulaiset, oman opinto-ohjaajan, oppilaitosten nettisivut sekä TET-jaksot. Tämä saattaa olla yksi syy koulutuksen periytyvyyteen. Sillä jos nuoret kokevat saavansa parhaat mahdolliset eväät vanhemmiltaan, miksei lähtisi samankaltaiselle tielle kuin he. Toisaalta vanhempien tietotaito saattaa olla vuosien takaa hankittua, eivätkä hekään tiedä uusimmista koulutusmahdollisuuksista. (Vesterinen ym. 2014, 22-24)

Vasalammen (2013) mukaan nuoren tehdessä valintaansa jatko-opintojensa suhteen vaikuttavia tekijöitä ovat aiempi koulumenestys ja nuoren oma motivaatio. Nuorille koulutustavoitteet ovat tärkeitä, tämän osoittaa se, että nuoret työskentelevät kovasti juuri ennen nivelvaihetta. Uravalintaa tehdessä nuorta ohjaa sisäinen tai ulkoinen motivaatio. Sisäinen motivaatio ajaa nuorta omia tavoitteita kohti, koska on aidosti kiinnostunut aiheesta ja sen tuottamasta mielihyvystä, eikä koe sitä omien arvojensa vastaisena. Kohdistessaan energiansa sisäisen motivaation kautta koulutustavoitteen saavuttamiseen, nuori työskentelee enemmän ja tehokkaammin, joka edistää tavoitteen saavuttamista. Toisinaan nuorta saattaa ohjata ulkoinen tai sosiaalinen motivaatio, tällöin nuori ei kuuntele itseään vaan muita ihmisiä ja tilanteita. Tätä kautta nuori yrittää välttää syyllisyyden ja ahdistuksen tunteita. Ulkoisella motivaatiolla valittu urava-

linta saattaa johtaa koulutuksen keskeyttämiseen vastoinkäymisiä kohdatessa ja sen on todettu myös vaikuttavan hyvinvointiin (Vasalampi 2013).

Työ- ja elinkeinoministeriön kampanjassa ”Valitse ala päällä, älä alapäällä” pyritään vaikuttamaan edelleenkin valloilla olevaan stereotyyppiseen ajatteluun ammatinvalintavaiheessa. Jo vuosia on yritetty korostaa, ettei enää ole naisten ja miesten töitä, mutta tosielämän mallien puuttuminen ruokkii ajattelua. Kampanjaan onkin koetettu saada mukaan nuorille jo entuudestaan tuttuja kasvoja. (Palomaa 2014.)

Martti (1999, 297) toteaa osan nuorista hakeutuvan mihin tahansa koulutukseen sen vuoksi, etteivät omat tulevaisuudentavoitteet ole vielä selkiytyneet tai ei ole päässyt ensisijaisesti haluamalleen koulutuspaikalle. Tämä on yksi syy siihen, miksi nuoret keskeyttävät opintojaan ja näin vievät opiskelupaikan joltain muulta. Eri koulutusalojen suuri viidakko vaikeuttaa myös nuoren valintaa siitä mihin haluaa hakeutua.

Vuoden 2008 Nuorisobarometri pureutui (2008, 24-25) mm. koulutukseen ja työhön. Sen mukaan tärkein syy opiskeluun oli työn saanti, lähes yhtä tärkeänä opiskelua pidettiin saadakseen sisällöltään kiinnostava sekä vakituinen työ. Peruskouluikäisten ja toisella asteella opiskelevien vastauksissa korostui jatkokoulutukseen hakeutuminen, vakituinen työ, sosiaalinen arvostus ja hyvät tulot. Yläkoululaisten suosikkialojen TOP-10 kärkeen sijoittuvat ravitsemis- ja matkailuala sekä terveys- ja sosiaalipalvelut. Häntää pitävät tietotekniikka-ala, kaupanala ja yliopisto ja tutkimuslaitokset (akateeminen tutkimus). Näin ollen voidaan todeta nuoria kiinnostavan heitä itseään lähellä ja medioissa esillä olevat alat. (Vesterinen ym. 2014, 33-34.)

Nuorisobarometrin (2012, 103-104) mukaan nuorten tyytyväisyys elämäänsä on pysynyt lähes samana viimeiset 15 vuotta. Koulutuksella on nähty olevan vahva side nuoren tyytyväisyydessä elämään. Koulutuksella on yhteys myös hyvinvointiin ja sen eri osa-alueisiin, kuten sosiaaliseen luottamukseen ja terveystyöskäytymiseen. Peruskoulun keskiarvolla ei ole suurta merkitystä nuorten tyytyväisyydellä elämäänsä. Keskimääräistä hieman heikompi tyytyväisyys on, mikäli peruskoulun keskiarvo on alle seitsemän (7). Ilman opiskelupaikkaa tai tutkintoa olevat nuoret ovat selvästi elämäänsä tyytymättömämpiä. Vesterisen ym. mukaan (2014, 26) alle kahdeksan (8) keskiar-

von omaavat oppilaat ovat kuitenkin tietoisempia siitä mihin haluavat työelämässä sijoittua.

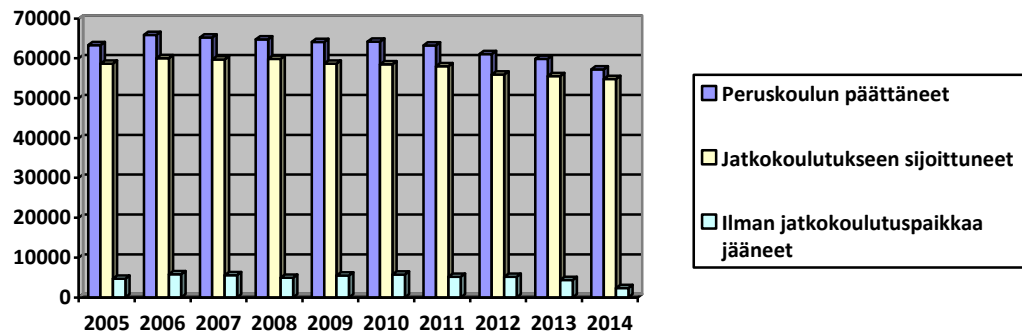
Syyt joiden vuoksi nuori ei pääse yhteishaussa hakemiinsa koulutuksiin ovat moninaisia. Joillain nuorilla saattaa olla liian vähän hakupisteitä yhteishaussa tai epärealistiset tavoitteet koulutuspaikasta, myös aiempi koulumenestys vaikuttaa asiaan. (Ahola ym. 2009, 65.) Kymppiluokka on hyvä vaihtoehto nuorelle jolle on vielä epäselvää mitä tulevaisuudessa haluaa tehdä, koska hän saa vuoden lisääikää miettiä tulevaisuuden uravalintaa, kokeilla erilaisia työmahdollisuuksia työelämään tutustumisjaksoilla ja korottaa arvosanojaan.

Tilastokeskuksen mukaan (2012) vuonna 2011 välitön pääseminen jatkokoulutukseen peruskoulun jälkeen vaikeutui edelleen. Ilman tutkintoon johtavaa opiskelupaikkaa jäin 9 % nuorista. Tämä luku nousi edellisestä vuodesta vajaat puoli prosenttia. Jatko-opiskelupaikkaa hakematta jättäneiden osuus kaikista peruskoulun lopettaneista oli 1,5 %.

Opetushallituksen mukaan (2012) vuonna 2012 perusopetuksen ja perusopetuksen lisäopetuksen päättäneistä nuorista 62 300 haki yhteishaussa opiskelupaikkaa. Heistä 56 500 sai opiskelupaikan. Kokonaan toisen asteen opiskelupaikkaa hakematta jättäneiden osuus oli 2,2 %. Näin ollen välitön pääsy jatkokoulutukseen on hieman helpottunut. Peruskoulun päättäneistä nuorista 8,5 % ei saanut opiskelupaikkaa. Aiempaan vuoteen verrattuna tämä luku on pienentynyt 0,5 % (Tilastokeskus 2014). Pitää kuitenkin muistaa, että nuoret jotka eivät hakeutuneet koulutukseen ja jotka eivät saaneet opiskelupaikkaa, ovat saattaneet hakeutua koulutukseen josta ei saa tutkintoa tai joka on yhteishaun ulkopuolella oleva koulutus, kuten Steiner-lukio tai erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus (Opetushallitus 2014).

Opetushallituksen mukaan (2014) peruskoulun tai kymppiluokan päättäneistä nuorista 97,2 % on saanut opiskelupaikan, viime vuonna vastaavan luvun ollessa 96,3 %. Hakematta jättäneiden osuus laski 2,3 % sen viime vuonna ollessa 2,1 % (Opetushallitus 2013.) Seuraavaan taulukkoon on koottu peruskoulun päättäneiden sijoittuminen jatkokoulutukseen Tilastokeskuksen (2014) ja Opetushallituksen (2014) mukaan.

TAULUKKO 1. Peruskoulun päättäneiden sijoittuminen jatkokoulutukseen 2005-2014. Tilastokeskus (2014) ja Opetushallitus (2014).

3 LISÄOPETUS ELI KYMPPILOUKKA

3.1 Kymppiluokan historiaa

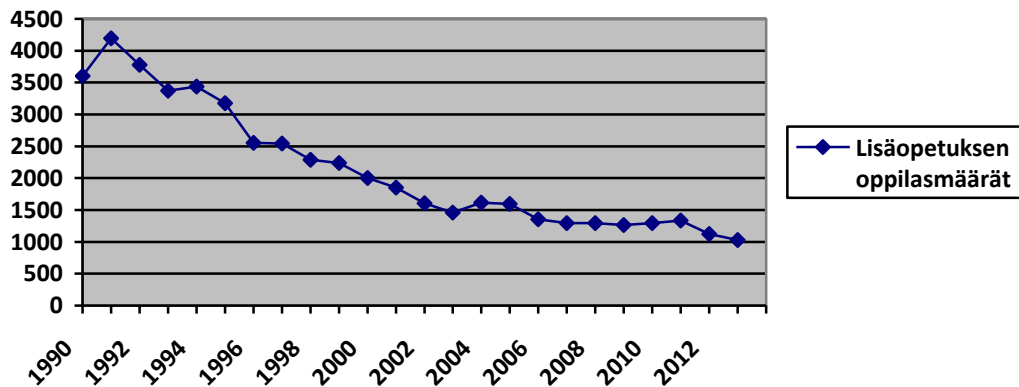
Lisäopetus käynnistettiin kokeiluna vuonna 1977. Sen tarkoituksena oli tarjota nuorille yhden vuoden mittainen lisäopetus, mikäli he eivät saaneet keskiasteen opiskelupaikkaa koulutuspaikkojen riittämättömyyden vuoksi. Päättävänä koulutuksella oli parantaa nuorten valmiuksia ja sen avulla lisätä heidän mahdollisuuksiaan päästä jatko-opintoihin. (Opetusministeriö 2005, 13–14.)

Lisäopetus kokeilu toteutettiin 89 paikkakunnalla ja sen tuloksia seurattiin kyselyillä. Kokemusten perusteella, joita kokeilusta saatiin, kehitettiin opetussuunnitelma lisäopetukselle. 1985 Valtioneuvosto päätti lisäopetuksen perusteista. Kun 1985 lisäopetukselle annettiin uusi opetussuunnitelma, jossa suuri päätäväältä annettiin kouluille, vanha kokeilussa käytetty opetussuunnitelma menetti merkitystään. Lisäopetuksen tarkoitus oli alkujaan siis taata niille peruskoulun päättäneille jatko-opiskelupaikka, jotka eivät päässeet toisen asteen opintoihin. (Opetusministeriö 2005, 14.)

Tilastokeskus on seurannut lisäopetusluokkien oppilasmääriä vuodesta 1985 alkaen, ja ne ovat olleet laskussa siitä lähtien, lukuun ottamatta muutamaa vuotta välissä. Vuonna 1991 lisäopetuksen suosio kasvoi kun oppilasmäärä nousi vuodessa 591 oppilasta. Yhtä suurta kasvua ei sen jälkeen ole tullut, mutta 2004 ja 2005 oppilasmäärät olivat 1600 oppilaan molemmin puolin (Tilastokeskus 2012, 382). Tilastokeskuksen mukaan

(2013) Suomessa oli 1 030 oppilasta, jotka olivat suorittaneet lisäopetuksen vuonna 2013. Seuraavaan taulukkoon on koottu kymppiluokan oppilasmäärät Tilastokeskuksen (2014) mukaan.

TAULUKKO 2. Kymppiluokan oppilasmäärät 1990-2013, Tilastokeskus (2014)

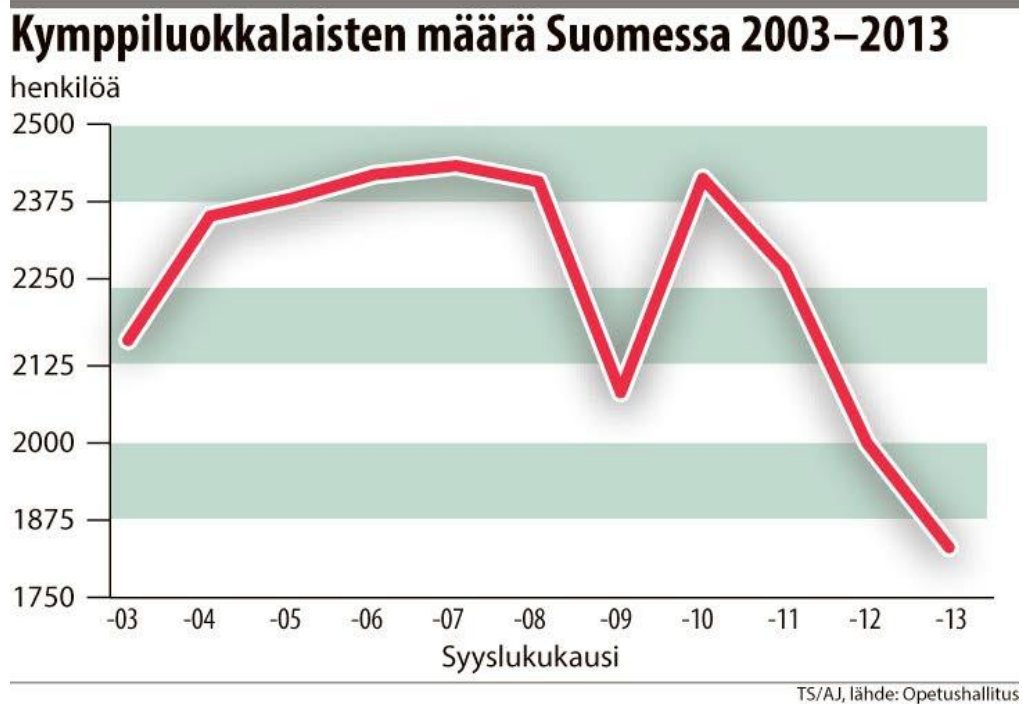

Lisäopetuksesta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998, 1§). Sen mukaan opetuksen, oppikirjojen ja muun oppimateriaalin, työvälineiden ja työaineiden tulee olla maksuttomia. Oppilaalla tulee olla myös mahdollisuus riittävään maksuttomaan ruokailuun ja asumiseen, mikäli opetus toteutetaan sisäoppilaitosmaisessa ympäristössä. (Opetusministeriö 2005, 14.)

3.1.1 Kymppiluokka nykypäivänä

Turun Sanomien mukaan (2014) viimeisen kymmenen (10) vuoden aikavälillä kymppiluokilla on opiskellut 2000-2500 nuorta vuosittain. Viimeisen kahden (2) vuoden aikana kymppiluokilla on kuitenkin käynyt kato ja nuoria on ollut alle 2000. Syytä katoon ei ole tiedossa. Kunnat eivät ole velvoitettuja järjestämään kymppiluokkia lain mukaan, joten syy saattaa olla kymppiluokkien lakkauttamiset tai hakijamäärien vähentyminen. Turun Sanomien haastatteleman opetusneuvos Koivulan mukaan tämän kaltaisiin muutoksiin ei ole yksiselitteisiä syitä. Yhtenä mahdollisuutena Koivula pitää perusopetuslain muutosta vuodelta 2011, jonka avulla nuoret ovat saaneet aikaisemmassa vaiheessa enemmän tukea ja ohjausta opinnoissaan.

TAULUKKO 3. Kymppiluokkalaisten määrä Suomessa viimeisen 10 vuoden ajalta (Turun Sanomat 2014)

Varsinais-Suomen opinto-ohjaajien hallitus (2014) on kymppiluokkien puolella. Heidän mielestään kymppiluokilla on erittäin merkittävä asema syrjäytymisen ehkäisyssä, koska se antaa nuorelle uuden mahdollisuuden. Yhteishakujärjestelmän uusiutuminen suosii peruskoulun päättäneitä nuori niin paljon, että harva jäi ilman toisen asteen opiskelupaikkaa. Tästä saattaa myös johtua kymppiluokkalaisten määrän lasku. Tilanteen ei kuitenkaan uskota olevan pysyvä.

3.2 Opetus ja tavoitteet

Lisäopetus on laajuudeltaan vähintään 1100 tuntia lukuvuodessa. Opetukselle ei ole kuitenkaan määritelty erillistä tunti- tai oppimäärää. Sen opetussuunnitelmaan voi kuulua yhteisiä oppiaineita, valinnaisia aineita, perusopetuksen tehtävän mukaisia muita aineita ja oppiainekokonaisuuksia, ammattiin valmentavia opintoja sekä työelämään tutustumista. Perusajatuksena kuitenkin on, että nuorella on mahdollisuus korottaa perusopetuksen arvosanoja. Kymppiluokan oppilaille pitää olla mahdollisuus tutustua työelämään ja eri ammatteihin. (Opetusministeriö 2005, 14-15.)

Kymppiluokan tulee antaa opiskelijoille myönteisiä oppimiskokemuksia muuttuvissa oppimisympäristöissä. Monipuoliset työtavat ja menetelmät edesauttavat tätä. Opintojen etenemistä seurataan säännöllisesti ja jokaisen oppilaan tulee saada henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa opintojen suunnittelussa ja suorittamisessa. Jatko-opintojen valintaan, uraa ja elämää koskeviin suunnitelmiin tulee myös saada tukea ja neuvontaa. (Opetusministeriö 2005, 15.)

Opetushallituksen mukaan (2004,1.) lisäopetuksen tavoitteena on perusopetuksen tekevää jatkaen tukea opiskelijan kasvua ja kehitystä sekä ehkäistä syrjäytymistä. Tavoitteena on, että opiskelija

- oppii itsenäisyyttä ja vastuullisuutta ja kehittää itsetuntemustaan
- oppii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja
- kehittää opiskelutaitojaan
- kehittää valmiuksia tehdä päätöksiä sekä suunnitella jatko-opintojaan, uraansa ja tulevaisuuttaan
- oppii arvioimaan omaa toimintaansa ja toteuttamaan suunnitelmiaan muuttuvissa olosuhteissa
- parantaa jatko-opintoihin pääsyn edellytyksiään sekä opinnoissa tarvittavaa tieto- ja taitopohjaa
- oppii hankkimaan opinnoissa, yhteiskunnassa ja muussa elämässä tarvittavia tietoja käyttäen hyväksi myös tieto- ja viestintäteknologiaa
- oppii kehittämään taitojaan selvitä erilaisissa elämäntilanteissa.

Opetussuunnitelman laatimisesta kymppiluokalle vastaa sen järjestäjä. Koska opetukselle ei ole laadittu valtakunnallista oppimäärää, tulee järjestäjän yhteistyössä oppilaan ja tarvittaessa hänen huoltajiensa kanssa suunnitella ja sopia opinto-ohjelmasta ja siihen sisältyvistä opinnoista, oppiaineista ja niiden tuntimääristä sekä opiskelutavoitteista ja opinto-ohjauksesta. (Opetusministeriö 2005, 15.)

Opiskelijoita tulee arvioida ohjaavasti ja kannustavasti sekä ohjauksen tulee kehittää itsearviointitaitoja. Kymppiluokilla käytetään väli- ja jaksotodistuksia, todistusta lisäopetuksen suorittamisesta sekä lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista annettavaa todistusta. (Opetusministeriö 2005, 15.)

3.3 Käytännön toteutus

Kymppiluokka on suunnattu niille nuorille, jotka eivät hae opiskelupaikkaa peruskoulun jälkeen, jäävät ilman opiskelupaikkaa yhteishaussa ja/tai jälkihaussa (Ahola ym. 2009, 10).

Suurimmilla paikkakunnilla kymppiluokkia järjestettäessä otetaan huomioon nuorten suuntautumisajatukset. Omia ryhmiä järjestetään sen mukaan ovatko nuoret suuntautumassa lukio- vai ammatilliseen koulutukseen. Erilaisista oppimisvaikeuksista kärsiville on myös kymppiluokkia. Yhteistyö ammatillisten oppilaitosten kanssa on huomioitu. Aikuislukioissakin on ollut mahdollisuus yksittäisten aineiden arvosanojen suorittamiseen tai korottamiseen. (Opetusministeriö 2004, 15.)

Kymppiluokalla opiskelevien nuorten käsitys omista jatko-opinnoista on vaihtelevaa, tämän vuoksi opintojen ohjaus korostuu. Opintojen ohjausta antavat siihen nimetyt opettajat ja opinto-ohjaaja. Jokaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jonka mukaan edetään. Usein apua antavat myös työhallinnon ammatinvalintapsykologi tai muu vastaava asiantuntija. (Opetusministeriö 2005, 15-16.)

Kymppiluokkia voidaan järjestetään integroimalla opiskelijat perusopetukseen. Muitakin mahdollisuuksia on olemassa. Tähän opinnäytetyöhön osallistuneet nuoret käyvät kymppiluokkaa työpajojen yhteydessä. Näiden lisäksi kymppiluokkaa voidaan järjestää työelämässä, järjestöissä ja yhteisöissä tapahtuvana ohjattuna opiskeluna. (Opetusministeriö 2005, 15.)

3.3.1 Varsinaissuomen kymppiluokat

Opintopolku.fi -sivuston mukaan tällä hetkellä Suomessa toimii 71 kymppiluokkaa, joista kuusi (6) Varsinais-Suomen alueella. Kaupungit toimivat kymppiluokkien järjestäjinä Kaarinassa, Naantalissa, Raisiossa ja Turussa. Loimaalla evankelinen kansanopisto järjestää kymppiluokkaa ja Turussa kaupungin lisäksi Turun Kristillinen opisto. Koulutustilastojen mukaan vuonna 2013 kymppiluokkalaisia oli Varsinais-Suomen alueella 71.

Kymppiluokille haku tapahtuu opintopolku.fi -sivuston kautta hakuajana tai hakuajan umpeuduttua ottamalla yhteyttä siihen kymppiluokkaan jossa opiskelusta on kiinnostunut. Jokaiselle kymppiluokalla opiskelevalle tehdään henkilökohtainen opintosuunnitelma järjestäjän tekemän vuosisuunnitelman pohjalta. Loimaan evankelisen kansanopiston kymppiluokalla opintosuunnitelman tekemiseen kuuluu olennaisena osana kurssien valitseminen (Loimaan evankelinen kansanopisto, 2014).

Varsinaissuomen kymppiluokkia järjestetään hyvin erilaisissa oppimisympäristöissä. Kaarinassa kymppiluokka toimii työpajojen yhteydessä, Raisiossa opetus tapahtuu pienryhmissä ja osa integroituna perusopetukseen, Naantalissa ja Turussa kymppiluokat järjestetään peruskoulujen yhteydessä. (Kaarina, Raisio, Naantali, Turku, 2014).

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelma

Opinnäytetyön on tarkoitus selvittää, kymppiluokan merkitystä nuoren koulutuspolulla. Kyseessä oleva kymppiluokka on toiminut vain muutaman vuoden, eikä aikaa ole ollut kerätä nuorten kokemuksia yksien kansien väliin. Opinnäytetyön tarkoitus on siis toimia nuorten äänenä ja antaa kymppiluokalla työskenteleville uusia näkökulmia nuorten ajatusmaailmaan.

Opinnäytetyöni tutkimusongelma on:

Millainen merkitys kymppiluokalla on nuoren koulutuspolulla?

4.2 Tutkimuksen kohdejoukko

Tutkimuksen kohteena on peruskoulun päättäneet nuoret, jotka ovat hakeutuneet kymppiluokalle. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2013 Suomessa oli peruskoulun päättäneitä nuoria 58 856, joista Varsinais-Suomessa 4972. Opinnäytetyöni kohdejoukko koostui viidestä (5) lukuvuotena 2013–2014 kaupungin X kymppiluokalla opiskelleista 14 nuoresta.

Tutkimusaineisto kerättiin viiden nuoren haastatteluilla, joissa he kertoivat vapaasti siitä miten he olivat kymppiluokalle hakeutuneet, millaista opiskelu siellä on ollut ja miten tulevaisuus heille näyttää. Haastattelu toteutettiin aikajanaa käyttäen, johon nuoret piirsivät elämäänsä kuvastavan janan yläkoulusta kymppiluokan loppuun.

4.3 Kvalitatiivinen tutkimus ja haastattelut aineistonkeruumenetelminä

Tutkimukseni on laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Karkean erottelun mukaan kvalitatiivinen tutkimus on subjektiivista, taiteellista ja osallistuvaa havainnointia kun taas kvantitatiivinen tutkimus on objektiivista, tieteellistä ja selittävää (Eskola & Suoranta 1996, 10). Metsämuuronen (2006, 80) toteaa kvalitatiivisen tutkimuksen olevan kvantitatiivisen tutkimuksen pikkuveli. Kvalitatiivinen tutkimus pyrkii ymmärtämään tietyn valitun joukon kokemuksia kun taas kvantitatiivinen tutkimus on tilastollista ja perustuu satunnaisesti valittujen ihmisten vastauksiin (Metsämuuronen 2006, 88).

Eskolan ja Suorannan (1996, 11-12) mukaan riisutuimmillaan laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan aineistoa joka on tekstiä. Esimerkiksi havainnoinnit ja haastattelut, omaelämäkerrat, päiväkirjat sekä yleisönosastokirjoitukset lehdistä käyvät aineistoksi kvalitatiiviseen tutkimukseen. Metsämuuronen (2006, 82) mukaan kvalitatiivinen tutkimus perustuu tutkijan omaan ajatukseen järkeillä tutkimusaineistoa ja intuitioon jonka mukaan hän tekee päätelmiä aineistosta. Joskus käy niinkin että toinen tutkija tekisi aivan erilaisia päätelmiä samasta aineistosta mikä ei kuitenkaan ole toivottavaa.

Kvalitatiivisen tutkimuksen aineiston tulee olla tutkijasta riippumatonta ja tutkija voi antaa hyvin löysät ohjeet esimerkiksi tarinoiden keruun pohjaksi. Tyypillisiä piirteitä laadulliselle tutkimukselle ovat sen tutkimussuunnitelman elävyys tutkimusta tehdessä ja tutkimuksen vaiheiden kietoutuminen yhteen (Eskola & Suoranta 1996, 11-12).

Tutkimusta aloittaessani päädyin laadulliseen tutkimukseen, koska kyseessä on kaupungin X kymppiluokkalaisten kokemusten tutkiminen. Syrjälän (2007, 231) mukaan 1920- ja 1930-luvuilla on elämäkertoja käytetty laadullisten sekä humanististen tutkimusmetodien kanssa.

4.3.1 Avoin haastattelu aineistonkeruumenetelmänä

Tarinat ja elämäkerrat ovat kiehtoneet ihmisiä jo kauan aikaa. Tutkimuksissa niitä on vuoroin halveksittu ja vuoroin arvostettu (Syrjälä 2007, 231). Syrjälän (2007, 232) mukaan nuorisotutkimuksessa on käytetty runsaasti omaelämäkertoja ja onhan kyseessä oleva tutkimus tietynlaista nuorisotutkimusta.

Useiden tutkijoiden mukaan avointa haastattelua ei ole sidottu mihinkään formaattiin, vaan sitä voidaan verrata arkipäiväisiin keskusteluihin joita käydään esimerkiksi perheen kesken. Sen tarkoitus on edetä avoimesti aihepiirin sisällä, unohtamatta kuitenkaan haastattelijan keskusteluun antamia teemoja. Tarkkojen ja johdattelevien kysymysten sijaan tarkoituksena on edetä haastateltavan kokemusten, näkemysten, tunteiden ja mielipiteiden pohjalta. On jätettävä haastateltavalle tarpeeksi aikaa pohtia omia ajatuksiaan ja pukea ne lauseiksi. Haastattelija voi toki tehdä tarkentavia kysymyksiä ja näin saada keskustelua vielä syvemmillä haastateltavan ajatuksiin. Näin aineistosta saadaan mielenkiintoinen ja aiheeseen liittyvä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Tutkimusta tehdessäni pohdin sitä, kuinka ihmiset haluavat hyötyä jollakin tavalla antamastaan ajasta tässä tapauksessa siis haastatteluun kuluva ajasta. Tämän vuoksi tulee pohtia minkä takia haastateltava suostuu haastatteluun. Luonnollisesti motiivina voidaan pitää omien mielipiteiden kuuluville tuomista ja omien kokemusten jakamista. Mahdollista on myös, että haastateltava on aiemmin osallistunut haastatteluun ja siitä on jäänyt positiivinen kuva (Eskola & Vastamäki 2007, 26–27). Joillekin nuorille haastatteluun suostumisen motivaatio voi olla tunnilta pois pääsy ja vastauksen sen mukaisia. Nuoria haastateltaessa on heidät voitettava haastattelun puolelle ja saatava heidät uskomaan, että heidän vastauksillaan todellakin on merkitystä. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 132-133).

Haastatteluja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon missä haastattelu järjestetään ja miten haastattelutilanteessa tulee puhua. Haastattelu kannattaa järjestää tilassa, jossa on mahdollisimman vähän häiriötekijöitä ja haastateltava tuntee olonsa kotoisaksi. Sen tulisi kuitenkin olla mahdollisimman neutraali, mikä saattaa aiheuttaa vaikeuksia tilaa valittaessa. (Eskola & Vastamäki 2007, 28-29). Jotta haastattelusta pystytään luomaan

luottamuksellinen ja avoin on aluksi hyvä keskustella jostain muusta kuin mennä suoraan asiaan. Huumoriakaan ei tule unohtaa, sillä joskus se on ratkaiseva tekijä jos keskustelu jumiutuu tai aihepiiri on vaikea tai raskas haastateltavalle (Eskola & Vastamäki 2007, 31-32).

Haastateltavan tulee huomioida kuinka puhuttelee haastateltavaa ja millaista kieltä käyttää. Tässä tutkimuksessa haastateltavat ovat nuoria, joten teitittely ei ole hyvä ajatus vaan tulee puhutella nuoria heille ominaisella tavalla (Eskola & Vastamäki 2007, 31). Varovaisuutta keskustelussa tulee käyttää, mikäli haastattelijalle ominaista ei ole puhua samalla tavalla haastateltavan kanssa, koska haastateltavat huomaavat helposti onko haastattelijan puhetapa aitoa vai ei. Murteesta on haastattelutilanteessa hyötyä siinä mielessä että sen avulla voi pehmentää tilannetta tai päästä lähemmäksi haastateltavaa (Eskola & Vastamäki 2007, 32-33).

Haastatteluissa pitääkin keskittyä sellaisten kokemusten käsittelyyn jotka ovat olleet haastateltavalle erittäin merkityksellisiä ja muokanneet ihmisen kokemusta itsestä ja omista kokemuksista. (Syrjälä 2007, 231).

4.4 Aineistonkeruuprosessin eteneminen ja aineisto

Ensimmäisen kerran olin yhteydessä kaupunki X:n kymppiluokan opettajaan lokakuussa 2013. Kävin keskustelemassa hänen kanssaan autokorjaamolla muutama viikko yhteydenoton jälkeen opinnäytetyöstäni ja hän ehdotti tutkimuslupapyyntöni lähettämistä kymppiluokan rehtorille. Lähetin tutkimuslupahakemuksen 5. marraskuuta 2013 X koulun rehtorille ja sainkin myöntävän vastauksen muutaman päivän kuluttua 7. marraskuuta. Tämän jälkeen oli aika keskittyä teoreettisen viitekehyksen tekemiseen ja haudutella aihetta. Viitekehystä tehdessäni käytin sitä muutamaa otteeseen kommenteilla kymppiluokan opettajalla.

Joulukuussa 2013 kävin keskustelemassa kymppiluokan opettajan kanssa tähän mennessä kasaan kerätystä teoriaosuudesta ja esittelin itseni ja aiheeni kymppiluokkalaisille samalla. Sovimme nuorten haastattelujen ajankohdaksi tammikuun 2014. Omien opiskelukiireitteni ja aikataulujen sopimattomuuden vuoksi haastattelut toteutettiin vasta keväällä.

Toukokuussa 2014 kävin muistuttelemassa kymppiluokkalaisille kuka olen ja miksi käyn muutamaan otteeseen heitä tapaamassa. Keräsin aineiston haastatellen viittä (5) kymppiluokan nuorta. Yksilöhaastattelut toteutettiin 27. toukokuuta tiloissa, joissa kymppiluokka toimii. Haastattelut toteutettiin neuvotteluhuoneessa, mikä ei ollut paras mahdollinen haastatteluympäristö. Huoneessa surisi kaiken aikaa ilmastointilaitteet ja ulkopuolelta kuului ihmisten puheensorinaa. Yritin luoda nuorien kanssa luontevan ja avoimen keskusteluyhteyden ja saada heidät tuntemaan olonsa mukaviksi ja saada heidät ymmärtämään vastauksien tärkeyden ja merkityksellisyyden.

Haastattelujen kokonaiskestoksi kertyi yhteensä n. yksi (1) tunti. Aineistonkeruun jälkeen kävin heti aineiston kimppuun litterointien eli aineiston kirjalliseen muotoon kirjoittamisen merkeissä. Kirjoitin sana sanalta nuorten kertomuksen kymppiluokkaan liittyen ja litteroituja sivuja tuli yhteensä 14. Tämän jälkeen pidin opinnäytetyön kirjoittamisessa luovan tauon, koska suoritin viimeisen opintoihin liittyvän työharjoittelun kesän aikana.

4.5 Aineiston analyysi

Hirsjärven ym mukaan (2010, 224) analyysitavat voidaan jakaa karkeasti kahteen tyyliin. Molemmille on kuitenkin yhteistä päätelmien teko. Selittävää tapaa käytetään usein tilastollisessa analyysissä ja ymmärtävää tapaa laadullisessa analyysissä. Pääperiaatteena voidaan pitää sellaisen analyysitavan valintaa, mikä vastaa parhaiten tutkimusongelmaan.

Laadullisen aineiston käsittelytapoja on useita ja siksi saattaa olla vaikea valita oma tapansa analyysiin. Näistä alla esitellyistä käsittelytavoista päädyin teemoitteluun.

Diskursssianalyysi, joka tutkii kielenkäyttöä. Olennaista siinä on, ettei tekstiä analysoida siitä ilmenevien asenteiden vuoksi vaan, jotta löydettäisiin samanlaisia kielikuvia ja puhetapoja.

Keskusteluanalyysi tutkii puhetoimintoja. Sen tarkoituksena on ymmärtää ihmisten toimintaa arkisissa vuorovaikutustilanteissa, kuten sosiaalihuollon asiakastilanteissa.

Keskustelijoilla on yhteinen suuntautuneisuus tilanteesta. (Hirsjärvi ym 2010, 224-227.)

Teemoittelulla aineisto järjestetään teemoihin jotka nousevat haastatteluista esille, teemoittelua käytetään usein jos on tutkimusmenetelmänä käyttänyt teemahaastattelua. Nykypäivänä tekstinkäsittelyohjelmat ovat helpottaneet teemoittelua ”leikkaa-liimaa”-toiminnolla, koska tekstit voi kätevästi sijoittaa litteroinneissa esiin nousseiden teemojen alle. Teemoittelusta nousseita sitaatteja voi käyttää työssä tuomassa luotettavuutta aineistolle, niitä tulee kuitenkin käyttää tarkkaan harkiten eikä liikaa. Sitaaatteja käyttäessä tulee pohtia käyttäkö haastateltavien taustatietoja anonymiteetin säilyttämisen vuoksi. (Saaranen-Kauppinen ym. 2006.)

Litteroinnin jälkeen lähdin lukemaan aineistoa läpi. Yhtäläisyyksiä lähdin etsimään kertomuksista toisella lukukerralla. Aineistoni suppeudesta johtuen, tämä tuntui järkevältä vaihtoehdolta. Muutaman lukukerran jälkeen kävi selväksi nuorten puhuneen peruskoulusta, kuinka he hakeutuivat kymppiluokalle ja siellä opiskelusta. Näin ollen keräsin nuorten kertomukset näiden teemojen alle. Ja lähdin auki kirjoittamaan omaa tulkintaani litteroinneista. Heti kävi selväksi sitaattien käytön tärkeys, jotta saan nuorten äänen kunnolla kuuluviin. Tämän vuoksi olenkin käyttänyt runsaasti niitä.

Kappaleessa viisi (5) esittelen tutkimustulokseni pääteemoittain kronologisessa järjestyksessä, koska se mielestäni oli järkevin tapa esitellä ne. Alkuperäisestä ajatuksestani poiketen poistin sitaateista sukupuolen ja iät anonymiteetin säilyttämiseksi.

5 TULOKSET

5.1 Nuorten kokemukset yläkoulusta

Aineiston perusteella voidaan todeta huonon opiskelumotivaation vaikuttavan suoranaisesti kymppiluokalle hakeutumiseen, koska useimmilla opiskelumotivaatio heijastuu suoraan arvosanoihin. Huonolla keskiarvolla ei saa jatko-opiskelupaikkaa ja näin ollen hakeutuminen kymppiluokalle on ollut hyvä ratkaisu.

”No se meni sillee et seiskast ysiin ei mua kiinnostanu opiskelu oikee niinku melkee yhtää et ei ollu vaan niinku motivaatioo yhtää. Niinku koko vuonna tai vuosina”

Haastatteluihin osallistuneista nuorista kolmella (3) koko yläkoulu oli mennyt huonosti. Opiskelu ei ollut kiinnostanut, opettajat eivät olleet mieleisiä ja poissaoloja oli alkanut kertyä. Yhdellä haastateltavista alamäki oli alkanut vasta yhdeksännellä luokalla, kun hän ei tullut opettajien kanssa toimeen kuvioihin tuli poissaolot, ja numerot tätä kautta alkoivat laskea. Yksi haastateltava ei kommentoinut lainkaan peruskoulun vaikutuksia siihen miksi on hakeutunut kymppiluokalle. Nuoret mainitsivat myös opiskelun olleen pelleilyä, kun motivaatio opiskeluun ei riittänyt. Ainut hyvä asia koulussa oli luokkakaverit. Kouluterveyskyselyn mukaan (2014, 25–28) oppilaiden mielestä koulujen työilmapiirissä on ongelmia. Oppilaat eivät tunne tulevansa kuulluiksi ja työmäärä on suuri. He myös kokevat opiskelun olevan vaikeaa.

”en enää yhtään panostanu koulus ja pelleilin vaa ja sillee”

”Mä menin seiskaluokalle niin ni ei sit niinku koulunkäynnist kyl tullu enää niinku yhtään mittää.”

5.2 Tie kymppiluokalle

Tutkimukseen osallistuneille nuorille kymppiluokalle hakeutuminen oli luonnollisen tuntuinen valinta, kun opiskelupaikkaa ei auennut yhteishaussa. Tyhjän päälle putoaminen ja ilman koulupaikkaa jääminen eivät ole nuorille helppo paikka. Tämän vuoksi nuoret ovat päättäneet toimia mahdollisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

”Sillon joskus ku me oltiin viel kasil ni meil tuli tonne ... kouluun semmoset haastattelijat jostai lehdest ja ne sit kertos et on tulos ens vuon kymppiluokka.”

Haastateltavat olivat hakeutuneet kymppiluokalle, koska jokin taho heille oli sitä ehdottanut. Yksi haastateltavista oli kuullut yläkoulun 8-luokalla kymppiluokasta, kun koulussa oli käynyt toimittajia kertomassa ja haastattelemassa siitä. Tämän perusteella hän haki kymppiluokalle, kun ei päässyt yhteishaussa opiskelemaan. Toisen haastateltavan äiti oli löytänyt kymppiluokan ja tätä kautta nuori oli päättänyt hakeutua kymppiluokalle. Tutkimusten mukaan vanhemmat pystyvät vaikuttamaan siihen mihin koulutukseen nuori hakeutuu ja millainen asenne nuorilla on koulutusta kohtaan (Opetus-

ja kulttuuriministeriö 2014, 34). Tiet kymppiluokalle ovat olleet monimuotoisia, mutta suurin osa on tiennyt etukäteen sen olemassaolosta.

”Mä tunnen ton ... ton uraohjaajan. Ni sen kautta mä sit tulin tänne.”

Kolme haastateltavaa oli hakeutunut kymppiluokalle peruskoulun jälkeen, kun jäivät yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa. Täydentävässä haussa ovi kymppiluokalle avautui. Komosen (2000, 135) mukaan nuoren koulutukseen sijoittumisen polku on yksilöllinen ja se halutaan rakentaa itselle sopivaksi. Nuori tutkii eri koulutusvaihtoehtoja etsien, kokeillen ja hyläten niitä. Joissain tapauksessa opinnot keskeytyvät itselle oikeaa vaihtoehtoa etsiessä.

”en päässy mihinkään yhteishaussa ni sit mä hain tänne”

”Noku noo mul oli niin huono keskiarvo et en mä päässy sillon kevääl mihinkään ni mä hain täydentäväs haus tänne.”

Kaksi haastateltavista ei hakeutunut suoraan peruskoulun jälkeen kymppiluokalle vaan kokeilivat ensin opiskelua lukiossa ja ammattikoulussa, koska he eivät kuitenkaan halunneet jäädä koulupudokkaiksi, he päättivät hakea kymppiluokalle. Kouluterveyskysely osoitti (2014, 28) nuorten kärsivän oppimisvaikeuksista myös lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa. Lukiossa puoli vuotta opiskellut teki töitä ja oleili toisen puoli vuotta ennen kuin hakeutui kymppiluokalle muutettuaan kaupunkiin X. Ammatikoulussa opiskellut tuli suoraan ammattikouluopinnoista kymppiluokalle, koska ei halunnut jäädä tyhjän päälle ja tuhlata aikaansa.

”No mä olin ammattikoulus mä lopetin siel. Ni sit en mä niinku viittiny pitää mitää välivuotta ni sit mä tulin kymppiluokal.”

”Ja yritin siel sit puol vuotta ja ei siit sit vaan tullu mitää. Lopetin. Olin puol vuotta ilman kouluu ja kävin sit niinku töissä ja täällee”

Nuorille yhteinen tekijä kymppiluokalle hakeutumiseen oli numeroiden nostaminen ja lisää miettimisajan saaminen, jotta tietäisi mille alalle tahtoo kouluttautua tulevaisuu-

nessa. Tähän kymppiluokka on oiva ratkaisu, koska siellä voi omien kiinnostuksien kohteiden mukaan nostaa numeroita ja tutustua tarjolla oleviin koulutusmahdollisuuksiin ja etsiä itselleen tulevaisuuden urapolkua.

5.3 Opiskelu kymppiluokalla

Peruskoulussa opiskelu ei juurikaan anna mahdollisuuksia yksilölliseen oppimiseen ja ohjaukseen, koska luokassa saattaa olla jopa 30 oppilasta, joille kaikille pitää opettaa sama asia yhdellä kertaa ja päivässä saattaa olla jopa neljää eri ainetta. Näille nuorille kymppiluokka on antanut mahdollisuuden juuri omanlaiseensa oppimiseen. Tälle selitys saattaakin löytyä pienestä luokkakoosta, koska opettajalla on enemmän aikaa jokaiselle opiskelijalle. Elomaan mukaan (2013) pienryhmässä oppimisen salaisuus on siinä, että opettaja kykenee vastaamaan oppilaiden tarpeisiin paremmin kuin isossa luokassa. Toivasen pro gradu-tutkielman mukaan (2012, 21) pienryhmässä tehtävien teko oli hauskeempaa ja tehokkaampaa verrattuna normaalikokoiseen ryhmään. Suurimman arvostuksen sai kavereilta pyydettyä avun mahdollisuus. Tutkielman mukaan tehtävien pohtiminen kaverien kanssa, vaikutti positiivisesti ryhmän ilmapiiriin ja vahvisti sosiaalisia suhteita. Vaikka kymppiluokkaa ei kokonsa perusteella voi suoranaisesti verrata pienryhmään, (koska sen koko on 14 opiskelijaa ja pienryhmäksi luetaan alle 10 opiskelijan ryhmät) tutkimuksen tulokset näyttävät kuitenkin hyvin samankaltaisina kuin pienryhmiin keskittyneiden tutkimusten tulokset (Toivanen 2012, 15). Aineistostani nousi esille nuorten kokevan opiskelun olevan helpompaa kymppiluokalla kuin peruskoulussa.

”Mä tykkään täst opiskelust meil on hyvät opettajat tai X on hyvä opettaja.

Se opettaa kaikki hyvin ja selkeesti.”

Nuorten mielestä on hyvä juttu, että keskitytään muutamaa aineeseen kerrallaan. Monen aineen päällekkäisyys sekoittaisi opiskelua ja tekisi aineiden oppimisesta sekavaa. Opettajien ja muun henkilökunnan ammattitaidon ja persoonan tärkeys korostui myös haastatteluissa. Selkeä opetus ja avun saaminen kaikenlaisiin kysymyksiin on ollut nuorille tärkeää. Yksi haastateltavista kertoi kiertäneensä peruskouluaikana useita eri kouluja, eikä kokemuksensa mukaan ollut koskaan saanut yhtä hyvää opetusta kuin nyt kymppiluokalla. Marttila ja Oikarinen toteavat pro gradu-tutkielmassaan

(2012, 58-59) opettajien tärkeimmiksi luonteenpiirteiksi (opettajien ja opettajiksi ha-
keutuvien) huumorintajun, empaattisuuden ja aitouden sekä mm. sosiaalisuuden, posi-
tiivisuuden ja kärsivällisyyden. Kauppisen mukaan (2013) opettajan toiminnalla on
vaikutus opiskeluilmapiirin muotoutumiseen ja oppimisen itsesääteilyyn. Roineen ym.
tutkimuksen mukaan (2011, 33) opettajasuhde nähdään tärkeänä tekijänä opiskelutai-
tojen, koulussa jaksamisen ja eri sosiaalisten taitojen näkökulmasta.

*”ammattikoulus ei meil sit kauheesti ollu näit kaikkii aineit
ni nyt sai niinku kaikki matikastaki kiinni ja näin.”*

*”yleisesti on ollu kivaa ku voi kysyy apuu toisilt ja niinku jutella toisten kans ja sillee et ei oo
niinku sellanen et on kaikki iha hiljaa eikä sano mitää”*

Keskittymisen kannalta auttaa, luokassa vallitseva rento ja avoin ilmapiiri, apua voi
kysyä luokkakaverilta tai opettajalta. Opiskelijat tulevat hyvin toimeen keskenään ja
luokassa on hyvä luokkahenki. Suurin osa heistä on tuntenut tai tiennyt toisensa jo
entuudestaan. Kouluterveyskyselyn mukaan (2014, 26-27, 92) lähes 75 % perusope-
tuksen oppilaista näkee koulun työilmapiirin ongelmattomana.

Kymppiluokan sijainti peruskouluympäristön ulkopuolella sai nuorilta kiitosta. Opis-
kelulle on omanlaisensa rauha. Kuuskorven väitöstutkimus (2012, 135-138) on pereh-
tynyt oppimisympäristöihin. Sen mukaan nuoret toivovat luokkatilojen olevan muun-
neltavissa erilaisiksi oppimisympäristöiksi ja sinne tuotavan nojatuoleja ja sohvia.
Kyseessä olevan kymppiluokan tilat ovat juuri tällaiset ja opiskelijoilla on mahdolli-
suus istua sohvilla tai säkkituoleilla tuntien ja taukojen aikana.

*”saa olla ihan rauhas ja silleen
emmä ois yhtään halunnu mennä niinku peruskoulun yhteydes opiskelemaan”*

Erään haastateltavan mielestä vauhti, jolla kymppiluokalla opiskellaan on vaativa.
Peräkkäisten poissaolopäivien jälkeen täytyy opiskeluun keskittyä tosissaan. Hommia
tehdään kokoajan ja joka päivä pitämättä taukoja, sen nuoret kuitenkin ymmärtävät,
koska opittavaa on paljon. Lopulta se on kuitenkin itsestä kiinni, saako numeroita ko-
rotettua vai ei. Kymppiluokalla kun ketään ei pakota tekemään mitään vaan motivaati-

on pitää lähteä itsestä. Näin ollen nuoret toimivat kymppiluokalla pitkälti sisäisen motivaation perusteella (Vasalampi 2013).

”Kaikki työt tsippaa pääl vaan. Ni sit ku mäk olin tos yhes kohtaa kipeenä vaik kuin paljo ni sit mul oli niinku sit ku mä tulin kouluun ni mul oli tosiaan iha oikeesti sit tehtävii piti tehdä niinku tosissani kotonki.”

”Et ei oo mun mielest ollu mitenkää niinku liikaa et vaiks onki ollu kaikkii aineit ni sit on niinku ihan niinku sopiva määrä jostain matikastaki ja kaikest tämmösest tullu et ei oo ollu mitenkää mitenkää liikaa vaan vaiks onki ollu kaikkee.”

Sanonta käy ”pakko on paras motivaattori” näkyä nuorten haastatteluissa. Ajatus puutoamisesta tyhjän päälle ei nuoria houkuttele. He ymmärtävät tämän olevan viimeinen mahdollisuus korottaa numeroita ja näin päästä käsiksi koulutustavoitteeseensa. Haastateltavat ovat saaneet nostettua numeroitaan kiitettävästi ja ovat suurimmaksi osaksi itseensä tyytyväisiä. Turun Kristillisen opiston kymppiluokasta tehdyssä esittelyvideossa nousee esille samat mielipiteet (Kansanopistojen kymppiluokka 2014).

”Mä mieltisin silleen niinku et tää on niinku tavallaan mun viimeinen mahdollisuus tai simmonen niinku.”

”joulutodistukseen mä nostin tota kemiaa ihan vitosest kasiin”

5.3.1 Näkemyksiä kymppiluokasta

”Mun mielest tämmönen on niinku hyvä tämmönen kymppiluokajärjestely juttu et et saa viel niinku mahdollisuuden sit jos ei yläasteen jälkeen pääse tai just lopettaa jonku koulun ja sit pääsee viel tälle korottaa numeroi jossei se todistus oo hyvä.”

Nuorilla ei ollut paljoakaan negatiivista sanottavaa kymppiluokasta, vaan he ovat ilmeisen tyytyväisiä. Ainoastaan kaksi haastatelluista mainitsi negatiivisia asioita kymppiluokalla opiskelusta. Negatiivisiksi asioiksi paljastuivat tablettitietokoneet ja niiden rajaton käyttö sekä opiskelupäivien pituus.

”Meil on ne iPadit ni se on silleen niinku se on tietty iha ittest kiinni mut jos ei niinku oo tarpeeks itsekurii ni sit se menee siihe et selaa vaa jotain facebookii sen kaa ja tallee ni sit ei tuu niinku tehtyy töitä.”

”Vähän pitkät koulupäivät. Se on ihan perus.”

5.3.2 Tulevaisuus

Yksikään nuorista ei ole nähnyt kymppiluokkaa negatiivisena asiana elämänkulussa. Sen mukanaan tuomat mahdollisuudet ovat avanneet uusia ovia ja ikkunoita. Kaikille tuntuu löytyneen nyt suunta ja seuraava tavoite elämälle.

”Ihan sillee et valoisana et ku kyl tää on auttanu tosi paljon. Et on saanu noit numeroi nostettu et paljon paremmat mahdollisuudet.”

Tulevaisuuden nuoret näkevät valoisana. Numeroiden nousun myötä he uskovat pääsevänsä haluamiinsa koulutuksiin ja tätä kautta kiinni työelämään. Haastatelluista kaikki ovat hakeneet opiskelemaan ammatilliseen koulutukseen kymppiluokan jälkeen. Nuoret ovat hakeneet yhteishaussa kauneusalalle, sähkö- ja automaatiotekniikka-alalle, kaupanalalle ja cateringalalle. Nämä ovat sähkö- ja automaatiotekniikka-alaa lukuun ottamatta linjassa yläkoululaisten TOP-10 alojen kanssa (Vesterinen ym. 2014,33). Opetushallituksen mukaan (2014) 98,8 % niistä peruskoulun tai kymppiluokan päättäneistä nuorista on saanut opiskelupaikan joko toiselta asteelta, lukiokoulutuksesta tai valmistavasta koulutuksesta.

”aion todellaki pitää yhteyt tän jälkeeki”

Nuoret uskovat pitävänsä yhteyttä toisiinsa vielä kymppiluokan jälkeenkin ja ystävyyssuhteiden jatkuvan pidemmälle elämän tiellä. Nuorten haastatelluista kävi hyvin ilmi, että itsestään se on lopulta kiinni miten elämässä käy. Nuorisobarometri toteaa (2014, 68) saman. Sen mukaan 80 % nuorista uskoo menestyksen olevan kiinni itsestä.

”Siis on se vaikuttanu sillee et mä oon paljo enemmän alkanu tajuu et se et pitää oikeesti tehdä töitä ja tällee et niinku jos haluu saavuttaa jotain.”

6 POHDINTA

Kuten johdannossa mainitsin henkilökohtainen kiinnostukseni aihetta kohtaan juontaa juurensa omiin kokemuksiini painiskella nivelvaiheessa. Itse opiskelin vuoden lähihoitajaksi todettuani sen olevan väärä ala minulle. Sen sijaan että olisin opiskellut vuoden lähihoitajaksi, kymppiluokka olisi ollut minullekin oiva ratkaisu. Ysiluokalla tehtävä ratkaisu tulevaisuuden suhteen tuleekin usein tehtyä kaverien painostuksella sen sijaan, että kuuntelisi omaa sydäntä. Mielestäni on hienoa näiden nuorten kohdalla heidän omistautumisensa kymppiluokalla ja sen tuomille mahdollisuuksille. Pidän tutkimustani luotettavana, koska nuorten haastatteluista kävi selkeästi ilmi yhteiset kokemukset kymppiluokan merkityksestä heidän koulutuspolullaan.

Nuorten hakeutuminen kymppiluokalle on ollut heidän oma valintansa, jota ohjasi osittain omien koulutustavoitteiden epäselvyys. Mahdollisuus kokeilla ja tutustua erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin on selkiinnyttänyt nuorten koulutustavoitteita. Nuoria ohjannut sisäinen motivaatio sekä halu pärjätä elämässä näkyvät tutkimustuloksissa.

Luokkakoko, ilmapiirin rentous ja avoimuus sekä oppimisympäristöjen monimuotoisuudet ovat myös osaltaan vaikuttaneet nuorten kokemukseen oppimisesta. Niinä muutamina kertoina, kun vierailin kymppiluokalla tiloissa raikui nauru ja ilmapiiri todellakin tuntui rennolta ja avoimelta. Eräs nuori harjoitteli tietokoneella kalalajeja, tableteilta etsittiin tietoa oppiaineisiin liittyen sekä puheensorina täytti tilan. En ihmettele lainkaan miksi nuoret kokevat oppimisen olevan helpompaa tuollaisessa ympäristössä. Yläkouluoppimiseen verrattuna, kymppiluokalla nuoret ovat kokeneet oppimisen helpoksi ja selkeäksi mikä näkyikin arvosanojen nousussa. Suurimman kiitoksen nuorilta sai kymppiluokan opettaja, jonka ammattitaito on omaa luokkaansa nuorien mukaan.

Ymmärrys viimeisestä mahdollisuudesta nostaa arvosanoja ja tätä kautta päätyemisestä koulutustavoitteeseen oli yksi suurimmista esiin nousseista asioista. Tyhjän päälle putoamista ei nähty vaihtoehtona. Töitä ollaan valmiita tekemään tavoitteiden saavut-

tamiseksi. Vaikka välillä työtahti onkin ollut vaativaa, luovuttaminen ei ollut käynyt mielessä. Tulevaisuus esittäytyykin nyt huomattavasti valoisampana nuorille kuin vuosi sitten. Vuosi on tuonut mukanaan suuren määrän uutta tietotaitoa. Unohtamatta solmittuja ystävyysuhteita, joiden nuoret toivovat kestävän lopun elämää. Henkinen kasvu kymppiluokavuoden aikana ei noussut haastatteluissa esille, mutta on rivien välistä luettavissa. Etsiessäni lähteitä työhöni törmäsin esittelyvideoon Turun Kristillisen opiston kymppiluokasta. Siinä esille tulevat sitaatit voisivat hyvin olla omasta aineistostani lähtöisin.

Tänä vuonna puhuttanut oppivelvollisuusikärajan nosto kariutui kesällä budjettineuvotteluissa, mutta opetuksen kehittämiseen ohjataan lisää varoja. Koulujen oppimisolosuhteita pyritään parantamaan lisäämällä opettajia ja koulunkäyntiavustajia sekä parantamalla erityisopetuksessa olevien oppilaiden ohjausta. Tarkoituksena näillä toimilla on vähentää koulupudokkaiden määrää. (Hakahuhta 2014.) Henkilökohtaisesti näen tämän pienenä uhkana kymppiluokille. Nyt jo nähtävä kymppiluokkalaisten määrän lasku todennäköisesti vain suurenee. Kuitenkin niille nuorille, jotka kymppiluokille hakeutuvat kokevat sen suurena helpotuksena tulevaisuutta ajatellen. Ajatus kymppiluokkien alasajoista puistattaa minua. Joten toivon päättäjien budjettien tuijottamisen sijaan ajattelevan niitä nuoria joita tämä tukitoiminto auttaa.

Yhteisöpedagogeille opetetaan koulutuksen aikana mm. ryhmäohjaustaitoja, yksilöohjausta ja erilaisia oppimismenetelmiä. Kymppiluokat räätälöidään pitkälti sillä opiskelevien nuorten näköiseksi. Tässä näen erittäin mielenkiintoisen työmahdollisuuden yhteisöpedagogeille esimerkiksi yksilöohjaajan työn kautta.

Kymppiluokasta ei ole olemassa juuri lainkaan tutkimustietoa, tämän vuoksi käytn opinnäytetyössä sellaisia lähteitä joita pystyy rinnastamaan kymppiluokkaan tavalla tai toisella. Jatkotutkimuksia ajatellen tutkittavaa olisi vielä riittämiin. Tämä suhteellisen pieni otos antoi jo selkeän viestin kymppiluokkien tarpeellisuudesta ja kannattavuudesta. Näin ollen olisikin hienoa lukea kaikkien Varsinais-Suomen kymppiluokkien tai koko Suomen kattavasta tutkimuksesta.

LÄHTEET

Ahola, Sakari, Galli, Loretta & Ikonen, Sari 2009. Koulutuksesta syrjäytymisen ehkäisy Varsinais-Suomessa. PDF-dokumentti.

<http://www.doria.fi/xmlui/bitstream/handle/10024/43498/ruse2009report01.pdf>. Päivitetty 22.1.2009. Luettu 19.11.2014.

Elomaa, Anne 2013. Lapsi hyötyy erityisopetuksesta monella tavoin. Blogi.

http://www.tutorhouse.fi/index.php?p=1_7&nid=15. Päivitetty 31.1.2013. Luettu 18.11.2014.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1996. Johdatus laadulliseen tutkimukseen, Kvalitatiivisen tutkimuksen jäljillä. Rovaniemi: Lapin yliopisto.

Eskola, Jari & Vastamäki, Jaana 2007. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1, Metodien valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Teemahaastattelu: opit ja opetukset. Juva: WS Bookwell Oy.

Hakahuhta, Ari 2014. Kouluille lisää rahaa – oppivelvollisuusikä ei nouse. Yle uutiset. WWW-dokumentti.

http://yle.fi/uutiset/kouluille_lisaa_rahaa__yleinen_oppivelvollisuusika_ei_nouse/7439129. Päivitetty 29.8.2014. Luettu 25.10.2014.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena, 2004. Tutkimushaastattelu, Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2010. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Hotulainen Risto & Lappalainen Kristiina 2005. Nuoruusiän minäkäsityksen rakentuminen ja tukeminen siirtyessä toisen asteen koulutukseen. Teoksessa Holopainen Pirkko, Ojala Terhi, Miettinen Kaija ja Orellana Tarja (Toim.) Siirtymät sujuviksi – eheyttä koulupolkua rakentamassa. 2005. Opetushallitus. WWW-dokumentti.

http://www.oph.fi/download/47165_siirtymat.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 17.1.2014

Kaarina 2014. Kymppiluokka. WWW-dokumentti.

https://www.kaarina.fi/koulut/valkeavuori/kymppiluokka/fi_FI/Kymppiluokka/. Päivitetty 17.6.2014. Luettu 15.11.2014.

Kansanopistojen kymppiluokka 2014. Kansanopistokymppi. Youtube-video.

<http://www.youtube.com/watch?v=ADDtP9KXK4w>. Päivitetty 14.5.2018. Luettu 17.11.2014.

Kauppinen, Eija 2013. Tunteet kuuluvat oppimiseen. Blogi.

http://www.oph.fi/ops2016/blogi/103/0/tunteet_kuuluvat_oppimiseen. Päivitetty 19.6.2013. Luettu 18.11.2014.

Komonen, Katja 2000. Keskeyttäjästä kunnon kansalaiseksi, ammattikouluopinnot keskeyttäneiden nuorten koulutukseen sijoittumisen polut, Katkos kouluputkessa – Elämää marginaalissa? Teoksessa Houtsonen, Jarmo, Kauppila, Juha Kauppila &

Komonen Katja. Koulutus, elämäntilanne ja identiteetti, Kasvatustieteellisiä avauksia suomalaisten oppimiseen. Saari: Gummerus Kirjapaino Oy, 135.

Korpinen, Sini & Similä, Jenni 2012. PDF-dokumentti.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/muut_tutkimukset/SinullaOnOikeus21.3._web.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 23.10.2014.

Kotilainen, Virpi 2009. Ammatin valinta entistä vaikeampaa. YLE Keski-Suomi. WWW-dokumentti. http://yle.fi/uutiset/ammatinvalinta_entista_vaikeampaa/5873392. Päivitetty 29.9.2009. Luettu 25.10.2014.

Kouluterveyskyselyn tulokset, Nuorten hyvinvointi Suomessa 2000-2013. PDF-dokumentti. <http://www.julkari.fi/handle/10024/116692>. Päivitys 2014. Luettu 17.11.2014.

Koulutustilastot, Tilastokeskus. Liitetaulukko 1. Peruskoulun oppilaat ja päättötodistuksen saaneet maakunnittain 2013. WWW-dokumentti.
http://tilastokeskus.fi/til/pop/2013/pop_2013_2013-11-15_tau_001_fi.html. Päivitetty 15.11.2013. Luettu 24.10.2014.

Kuuskorpi, Marko, 2012. Tulevaisuuden fyysinen oppimisympäristö, käyttäjälähtöinen muunneltava ja joustava opetustila. PDF-dokumentti.
<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/76724/vaitoskirja2012Kuuskorpi.pdf>. Päivitetty 18.5.2012. Luettu 19.11.2014.

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2012-2015. Opetus- ja kulttuuriministeriö. WWW-dokumentti.
http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisopolitiikka/Kehittamisohjelma_2012-2015/. Ei päivitystietoa. Luettu 19.1.2014.

Loimaan evankelinen kansanopisto 2014. WWW-dokumentti.
<http://www.leko.fi/valmennustalo/peruskoululinja/>. Ei päivitystietoa. Luettu 17.11.2014.

Martti, Sirpa 1999. Koulutus, työmarkkinat ja elämäntilanne, Koulutukseen hakeutuminen – yksilöllinen valinta, Koulutukseen hakeutumattomuuden syitä. Teoksessa Linnakangas Ritva (toim.) Koulutus ja elämäntilanne, näkemyksiä koulutuksen vaikutavuuteen. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino, 295.

Marttila, Mimmi & Oikari, Elise 2012. ”Älä tule paha ope, tule hyvä ope” Opettajien ja opettajaksi hakeutuvien käsityksiä hyvästä opettajuudesta. PDF-dokumentti.
<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/83933/gradu06186.pdf?sequence=1>. Päivitetty 24.9.2012. Luettu 18.11.2014.

Metsämuuronen, Jari 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja, Laadullisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus.

Myrskylä, Pekka, 2012. HUKASSA – Keitä ovat syrjäytyneet nuoret? Elinkeinoelämän valtuuskunta, EVA analyysi. <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2012/02/Syrjaytyminen.pdf>

Naantali 2014. Haku perusopetuksen lisäopetukseen. WWW-dokumentti.
http://www.naantali.fi/tiedotteet/koulut/fi_FI/lisaopetus2012/?u4.highlight=lis%C3%A4opetus. Päivitetty 4.6.2014. Luettu 15.11.2014.

Nuorisobarometri 2008 – Mikä kuuluu?.2008 PDF-dokumentti.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/Nuorisobarometri2008.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 22.10.2014.

Nuorisobarometri 2012 - Monipolvinen. 2012. PDF-dokumentti.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/Nuorisobarometri_2012_Verkkojulkaisu.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 22.10.2014.

Nuorisobarometri 2013 – Vaikuttava osa. 2014. PDF-dokumentti.
https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2014/02/Nuorisobarometri_2013_lowres1.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 17.11.2014.

Opetus ja kulttuuriministeriö 2014. Opetusryhmien tila Suomessa, Selvitys eduskunnan sivistysvaliokunnalle esi- ja perusopetuksen opetusryhmien nykytilasta. WWW-dokumentti.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2014/liitteet/tr04.pdf?lang=sv>. Päivitetty 3.2.2014. Luettu 18.11.2014.

Opetushallitus 2004. Lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteet. WWW-dokumentti. www.oph.fi/ops/perusopetus/lisaopetus.doc. Ei päivitystietoa. Luettu 19.1.2014.

Opetushallitus 2012. Ammatillinen koulutus edelleen suosittua. WWW-dokumentti.
<http://www.oph.fi/lehdistotiedotteet/2012/034>. Päivitetty 14.6.2012. Luettu 19.11.2014.

Opetushallitus 2013. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaussa 99 550 hakijaa. WWW-dokumentti. <http://www.oph.fi/lehdistotiedotteet/2013/021>. Päivitetty 10.4.2013. Luettu 25.10.2014.

Opetushallitus 2014. Lähes 99 prosenttia peruskoulun päättäneistä hakijoista saanut jo opiskelupaikan. WWW-dokumentti.
http://www.oph.fi/ajankohtaista/tiedotteet/101/0/lahes_99_prosenttia_peruskoulun_paataneista_hakijoista_saanut_jo_opiskelupaikan. Päivitetty 15.8.2014. Luettu 20.10.2014.

Opetusministeriö, 2005. Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio. WWW-dokumentti.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2005/liitteet/opm_270_tr33.pdf?lang=fi. Ei päivitystietoa. Luettu 22.11.2013.

Opintopolku.fi, 2014. Tulokset haulle ”kymppiluokka”. WWW-dokumentti.
<https://opintopolku.fi/app/#!/haku/kymppiluokka?page=1&articlePage=1&facetFilters>

=teachingLangCode_ffm:FI&itemsPerPage=25&sortCriteria=0&tab=los. Ei päivitystietoa. Luettu 4.11.2014.

Palomaa, Antti 2014. Työministeriö ravistelee luutuneita sukupuolirooleja – ”Valitse ala päällä, älä alapäällä”. Yle Tampere. WWW-dokumentti. http://yle.fi/uutiset/tyoministerio_ravistelee_luutuneita_sukupuolirooleja_valitse_ala_paalla_ala_alapaalla/7527818. Päivitetty 15.10.2014. Luettu 25.10.2014.

Pietarinen Janne. 2005. Yhtenäinen perusopetus – mitä yhtenäisyys on? Teoksessa Holopainen Pirkko, Ojala Terhi, Miettinen Kaija ja Orellana Tarja (Toim.) Siirtymät sujuviksi – eheyttä koulupolkua rakentamassa. 2005.

Pirttiniemi, Juhani & Päivänsalo, Piia 2001. Perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen nivelvaiheen kehittäminen, Neljän alueellisen projektin kokemuksia. PDF-dokumentti. http://www.oph.fi/download/49204_perusopetuksen_ja_ammattillisen_koulutuksen_nivelvaiheen_kehittaminen.pdf . Ei päivitystietoa. Luettu 22.11.2013.

Raisio 2014. Lisäopetus (kymppiluokka). WWW-dokumentti. http://www.raisio.fi/palvelut-a-o/opetus-ja-kasvatus/koulut/vaisaarenkoulu/fi_FI/Lisaopetus/. Ei päivitystietoa. Luettu 15.11.2014.

Roine, Mira, Puusniekka, Riikka, Luopa, Pauliina, Kinnunen, Topi & Jokela Jukka 2011. KAIKKI MUKAAN! Yhteisöllisyys Helsingin peruskoulujen voimavaraksi. Helsinki: THL. PFD-dokumentti. http://www.thl.fi/attachments/kouluterveyskysely/Julkaisuja/Kaikki_mukaan.pdf. Päivitetty 2011. Luettu 18.11.2014.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. WWW-dokumentti. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_1.html. Päivitetty 2006. Luettu 24.10.2014.

Siponmaa, Kati 2014. ”Tuntuu mahtavalta kun peruskoulu on paketissa”. YLE Perämeri. WWW-dokumentti. http://yle.fi/uutiset/tuntuu_mahtavalta_kun_peruskoulu_on_paketissa/7270049. Päivitetty 31.5.2014. Luettu 25.10.2014.

Suomen tilastollinen vuosikirja 2012. Tilastokeskus. PDF-dokumentti. http://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluettelo/yyti_stv_201200_2012_6270_net.pdf. Ei päivitystietoa. Luettu 3.1.2014.

Syrjälä, Leena 2007. Elämäkerrat ja tarinat tutkimuksessa. Teoksessa Aaltola, Juhani & Valli, Raine. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Juva: PS-kustannus, 231.

Taulukko 1. Peruskoulun päättäneiden sijoittuminen jatkokoulutukseen. 2014. Opetushallitus. WWW-dokumentti. <http://www.oph.fi/lehdistotiedotteet/2013/035>. Päivitetty 13.6.2013. & http://www.oph.fi/ajankohtaista/tiedotteet/101/0/uudet_opiskelijat_valittu_ammattilliseen_ja_lukiokoulutukseen. Päivitetty 12.6.2014.

Tilastokeskus. WWW-dokumentti.

http://tilastokeskus.fi/til/khak/2012/khak_2012_2014-01-23_tau_001_fi.html. Päivitetty 23.1.2014. Luettu 26.10.2014.

Taulukko 2. Kymppiluokan oppilasmäärät 1990-2013. Tilastokeskus. WWW-dokumentti. <http://tilastokeskus.fi/til/pop/tau.html>. Päivitetty 13.11.2009, 15.11.2010, 15.11.2011, 15.11.2012, 15.11.2013. Luettu 26.10.2014.

Taulukko 3. Kymppiluokkalaisten määrä laskee. 2014. Turun Sanomat. WWW-dokumentti.

<http://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/680859/Kymppiluokkalaisten+maara+laskee>. Päivitetty 26.9.2014. Luettu 24.10.2014.

Tilastokeskus 2012. Peruskoulun 9. luokan päättäneiden ja uusien ylioppilaiden välitön pääsy jatko-opintoihin vaikeutui yhä 2011. WWW-dokumentti.

http://www.stat.fi/til/khak/2011/khak_2011_2012-12-13_tie_001_fi.html. Päivitetty 13.12. Luettu 19.1.2014.

Tilastokeskus 2013. Liitetaulukko 1. Peruskoulun oppilaat ja päättötodistuksen saaneet maakunnittain 2013. WWW-dokumentti.

http://www.stat.fi/til/pop/2013/pop_2013_2013-11-15_tau_001_fi.html. Päivitetty 15.11.2013. Luettu 15.11.2014.

Tilastokeskus 2014. Välitön pääsy jatkokoulutukseen helpottui peruskoulun päättäneillä mutta vaikeutui uusilla ylioppilailla. WWW-dokumentti.

http://tilastokeskus.fi/til/khak/2012/khak_2012_2014-01-23_tie_001_fi.html. Päivitetty 23.1.2014. Luettu 19.11.2014.

Tilastokeskus 2014. Välitön pääsy jatko-opintoihin helpottui peruskoulun päättäneillä mutta vaikeutui uusilla ylioppilailla. WWW-dokumentti.

http://tilastokeskus.fi/til/khak/2012/khak_2012_2014-01-23_tie_001_fi.html. Päivitetty 23.1.2014. Luettu 2.10.2014

Toivanen, Aurora 2012. Yksilöllisen oppimisen malli Martinlaakson lukion matematiikan opetuksessa. WWW-dokumentti.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/37927/gradu_Toivanen.pdf?sequence=3. Ei päivitystietoa. Luettu 18.11.2014.

Turku 2014. Kymppiluokka ja 9+. WWW-dokumentti. <http://www.turku.fi/lisaopetus>. Päivitetty 22.9.2014. Luettu 15.11.2014.

Turun Sanomat 2014. Kymppiluokkalaisten määrä laskee. WWW-dokumentti.

<http://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/680859/Kymppiluokkalaisten+maara+laskee>. Päivitetty 26.9.2014. Luettu 24.10.2014.

Varsinais-Suomen opinto-ohjaajien hallitus. Kymppiluokka tarjoaa uuden mahdollisuuden. 2014. Turun Sanomat. WWW-dokumentti.

<http://www.ts.fi/mielipiteet/lukijoilta/683617/Kymppiluokka+tarjoaa+uuden+mahdollisuuden>. Päivitetty 3.10.2014. Luettu 25.10.2014.

Vasalampi, Kati 2013. Nuorten koulutustavoitteet ja kouluhyvinvointi opintojen nivelvaiheissa. Otteita lehdestä. <http://www.psykologia.fi/uusin-numero/otteita-lehdesta/60-lectio-praecursoria/324-nuorten-koulutustavoitteet-ja-kouluhyvinvointi-opintojen-nivelvaiheissa>. Päivitetty 25.7.2013. Luettu 7.10.2014.

Vesterinen, Essi, Tenhunen-Ruotsalainen, Liisa, Leinikka Harri, 2014. Kun koulu loppuu – Mikä minusta tulee isona. Taloudellinen tiedotustoimisto TAT. PDF-dokumentti. http://www.tat.fi/wordpress/wp-content/uploads/2014/09/TAT_KunKouluLoppuu2014.pdf . Ei päivitystietoa. Luettu 25.10.2014.